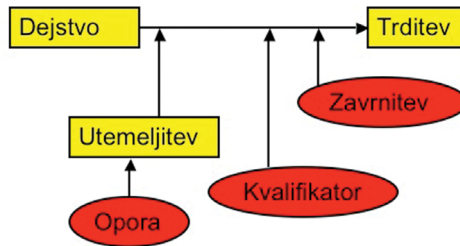

stavlja dejstvo ali dokaz, T pa trditev ali sklep – deluje utemeljitev kot most in omogoča (avtorizira) korak od D do T. Toda, utemeljitev ima lahko omejeno uporabnost, zato Toulmin vpelje kvalifikatorje K, ki kažejo na moč, ki jo daje utemeljitev, in pogoje zavrnitve (Z), ki označujejo okoliščine, v katerih bi morala biti razveljavljena splošna avtoriteta utemeljitve. In na koncu, če je utemeljitev na kakršen koli način izzvana, potrebujemo tudi oporo (O). Kot pravi Toulmin:

»Izjave utemeljitev [...] so hipotetične, podobne mostu, toda opora za utemeljitev je lahko izražena v obliki kategoričnih dejstvenih izjav.«¹⁴

Njegov diagram argumentacije lahko ponazorimo takole:

11)

Omeniti velja, da imamo v Toulminovem diagramu opraviti z neke vrste »površinsko« in »globinsko« zgradbo: medtem ko dejstvo in trditev ostajata na površju, kot je to običajno v vsakdanji komunikaciji, je utemeljitev – običajno in zaradi svoje splošnosti – pod površjem, tako kot topos v entimemih, in prihaja na površje, kadar je vprašljiva njena veljavnost ali verjetnost.

Vrnimo se k Ducrotu in obnovimo nekatera izhodišča iz našega prvega poglavja. Francoski jezikoslovec topos definira kot princip, ki zagotavlja veljavnost ali legitimnost prehoda od izjave A(argument) do izjave S(klep). Oglejmo si še drugi Ducrotov priljubljen primer (h kateremu se bomo vračali še v nadaljevanju):

(12) Toplo je (A). Pojdiva na sprehod (S).

Topos naj bi se v tem primeru nanašal na dve lastnosti: prva lastnost je P (toplota), ki je povezana z argumentom (A), druga lastnost pa Q (prijetnost sprehoda), ki je povezana s sklepom (S). In katere so značilnosti toposa, tega tihega, neizrečenega principa, ki naj bi ga našli v ozadju argumentativnih diskurzivnih segmentov? Ducrot trdi, da ima topos tri značilnosti: prvo, ki je *splošna*; drugo, ki je predsta-